

Pensjonistforbundet

Valgkomité

Veiviser

– nyttige råd og tips –

Versjon 1 - desember 2022

Velkommen som medlem av valgkomitéen!

Du har fått et viktig oppdrag for Pensjonistforbundet. Oppgaven du er valgt til er både utfordrende og spennende. Det er mye opp til deg og de andre i valgkomitéen hvordan dere vil løse oppgaven.

I dette heftet gir vi deg noen praktiske tips om hvordan valgkomitéen kan legge opp sitt arbeid. Vi viser deg også hvilke organisasjonsmessige bestemmelser dere må forholde dere til.

Du har sagt ja til et viktig oppdrag

Dere i valgkomitéen har fått et viktig oppdrag av årsmøtet. Til neste årsmøte skal valgkomitéen sørge for at det finnes gode kandidater til ledige verv i styret. Det er Pensjonistforbundets vedtekter som regulerer hvem som er på valg.

Det er årsmøtet som velger sine tillitsvalgte, det vil si medlemmene i lokal-/fylkeslaget. Det betyr at medlemmene også kan bidra og spille en viktig rolle i nominasjonsprosessen.

Dette er en veileder for medlemmer av valgkomitéen i lokallag og fylkeslag, og skisserer arbeidsprosessen i valgkomitéen.

Innholdsfortegnelse

Kjøreplan for valgkomité	4
Pensjonistforbundets vedtekter	5
Kartlegging.....	5
Valgkomiteens innstilling	8
Gjennomføring av valgene i årsmøtet	9
Overføring av arbeidet til den nye valgkomitéen	9
Tips for rekrutteringssamtalen	10
Vurderingssamtale med aktuelle kandidater	14
Oppsummert:	14

Kjøreplan for valgkomité

1. Kartlegge

- Hvor mange i styret står på valg?
- Hvor mange av dem som står på valg ønsker nyvalg?
- Hvilke verv er ledige? – leder, sekretær, kasserer, etc.
- Hvilke interesser og kompetanse er representert i styret?
- Hvilken kompetanse mangler?
- Hva kan valgkomitéen gjøre for å øke mangfoldet?

2. Oppgaver

- Hvilke oppgaver skal styret ivareta det kommende året (årsplan), og hvilke personer trenger styret for å få dette til?

3. Rekruttering

- Hvem kan fylle de forskjellige plassene i styret?
- Hvem er interesserte i verv?
- Valgkomitéen snakker med aktuelle kandidater og gir et realistisk bilde av hva som forventes av dem i styresammenheng.
- Hvilke styrker kan de aktuelle kandidatene bidra med?

4. Innstilling

- Valgkomitéen lager forslag som presenteres for årsmøtet.
- Sett sammen det styret som dere tror er det beste for foreningen/laget.
- Sørg for at styret sender innstillingen til årsmøtedeltakerne på forhånd i henhold til aktuelle vedtekter

5. Presentere til årsmøtet

- Valgkomitéen presenterer sitt forslag med begrunnelse på årsmøtet.
- Bør si noe om hvorfor styret er tenkt satt sammen på den måten valgkomitéen forslår.

Pensjonistforbundets vedtekter

For å kunne løse oppdraget på best mulig måte må valgkomitéen være orientert om de viktigste bestemmelsene i Pensjonistforbundets vedtekter. Innstillingen må være i samsvar med disse, se Pensjonistforbundet.no: <https://www.pensjonistforbundet.no/vedtekter-juni-2018>

Hvis du ikke føler deg fortrolig på data spør fylkessekretæren i din fylkesforening. Styrelederen i lokallaget ditt kan gi deg telefonnummeret.

Kartlegging

Valgkomitéen må tidlig kartlegge hvor mange i det sittende styret er på valg og hvem av dem ønsker gjenvalg.

For at et styre skal fungere godt sammen og nå de målene som lokallaget har satt, er det bra om styret er bredt sammensatt (bosted, kompetanse, interesser, alder, kjønn, etc.). Hvilke interesser og kompetanse er representert i styret? Hva kan valgkomitéen gjøre for å øke mangfoldet?

OBS! Styremedlemmer som ønsker å fortsette i styret stiller seg til disposisjon for valgkomitéen, men de blir ikke automatisk gjenvalgt. Det er valgkomitéen som innstiller og legger frem forslag til nytt styre.

For å finne de riktige kandidatene til styret er det nødvendig med en prat med det sittende styret. Hvilke oppgaver skal styret ivareta det kommende året? Hvilke oppgaver styret skal arbeide med vil være retningsgivende for hvilke personer og hvilke kompetanser styret trenger. Oppgavene styret arbeider med finnes i lokallagets årsplan. I tillegg krever kasserer- og sekretærverv en viss formell kompetanse som valgkomiteen må ta med i kartleggingen.

Rekruttering

Innledning

Planlegg og velg hva slags personer dere ønsker inn i styret. Skal de ha noen spesiell kompetanse, egenskap, tilhørighet, engasjement for våre saker eller noe liknende? Ønsker vi personer som liker å snakke i forsamlinger, eller noen som gjør mye i det stille? Eller begge deler? Vi ønsker engasjerte styremedlemmer, som kan bidra til å arbeide for våre saker, ikke kun en som fyller en stol i møtene!

Kast frem alle mulige og «umulige» navn som kan spørres. Tenk sammensetning, - vil disse personene være et fint tilskudd til de andre i styret? Spør alle dere kjenner om forslag.

Finnes det lokale ildsjeler som hadde vært kjekt å involvere i arbeidet i foreningen? Ikke vær redd for å be en person som ikke er aktiv i Pensjonistforbundet fra før av, hvis dere mener at hun/han kan tilføre mye i styrearbeidet. Man må bare sørge for at vedkommende blir medlem og får en introduksjon om Pensjonistforbundet og vårt arbeid lokalt.

Rekrutteringsprosessen er valgkomitéens største oppgave. Det er viktig å tenke igjennom hvilke rekrutteringskanaler valgkomitéen kan benytte. Det gjør arbeidet lettere:

- **Personer i komiteer og arbeidsgrupper**

Personer som allerede har et verv i foreningen eller engasjerer seg for tilrettelegging av aktiviteter, kan være bedre forberedt på å ta steget til å bli styremedlem.

- **Personer som er aktive i møter eller andre aktiviteter**

En grunn til at valgkomitéen bør delta i organisasjonens arbeid, er nettopp at de på denne måten skaffer seg førstehånds kjennskap til hvilke personer som står fram som aktive og interesserte.

Personer som aktivt bruker Pensjonistforbundets tilbud, kan tenkes i neste runde å ville engasjere seg i organisasjonens arbeid gjennom tillitsverv. Det er derfor lurt av valgkomitéen å sjekke med leder for turgruppa, trimgruppa eller andre aktivitetstilbud for å få tips.

- **Valgkomitéens og lokallagenes personlige kjennskap**
Valgkomitéens personlige kjennskap til medlemmene er også en god rekrutteringskilde. Like viktig er det å søke å engasjere medlemmene til å komme med forslag på personer de mener kan være interessert i å påta seg et tillitsverv eller være egnet til bestemte oppgaver. Valgkomitéen bør også motivere medlemmene til å tipse valgkomitéen om personer de bør henvende seg til direkte. (Styret i lokalforeningen kan hjelpe valgkomitéen med å nå ut til medlemmene via e-post eller SMS.)
- **Medlemsliste**
Valgkomitéen kan også bruke medlemslisten aktivt. Dersom det er en målgruppe som er underrepresentert, kan medlemslisten gi nye navn som valgkomitéen kan ta kontakt med. Kanskje er det noen som ikke er klar for tillitsverv akkurat dette året, men som kan spørres igjen neste år.
- **Pensjonistforbundets fylkeskontor**
Fylkessekretæren har ofte en stor kontaktflate både innad i Pensjonistforbundet og utad. Ved å delta på møter, kurs, representasjonsoppgaver, tiltak og på ulike arrangement får fylkessekretæren god kjennskap til mange aktuelle personer for tillitsverv.
- **Personer som ennå ikke er medlem**
Det finnes mange som ennå ikke har blitt medlem i Pensjonistforbundet rett og slett fordi ingen har spurt dem om de er interessert i medlemskap. Dersom man spør og innstiller personer utenfor Pensjonistforbundets egne rekker, må valgkomitéen passe på at vedkommende betaler medlemskontingent, og dermed er valgbar etter vedtektene.

Du finner noen tips for rekrutteringssamtalen på side **10**.

Valgkomiteens innstilling

Samtale med aktuelle kandidater

- For å vurdere aktuelle kandidater er det viktig med en god dialog.
- Det er viktig å gi aktuelle kandidater et realistisk bilde av hva som forventes av dem i styret. Samtidig kan dere i valgkomiteen finne ut hvor godt vedkommende kan passe inn i styret.

Du finner noen råd til forberedelse av samtalen på side **14**.

Vurderingskriterier og sammensetning av det nye styret

For å gjøre en rettferdig vurdering av alle aktuelle kandidater er det viktig at valgkomiteen er enige om kriteriene og som skal legges til grunn for hvert individuelle styreverv. Så sammenlignes styrker og svakheter til de enkelte kandidater.

Dette kan være et skikkelig puslespill.

Styret skal bestå av leder, nestleder, sekretær, kasserer og styremedlemmer og varamedlemmer. I tillegg kommer revisor. Som nevnt tidligere må dere i valgkomiteen ta her et aktivt valg. Det skal ikke være automatisk gjenvalg av styremedlemmer som stiller til gjenvalg.

Valgkomitéens innstilling

Når valgkomiteen har fått positiv respons fra aktuelle kandidater lager valgkomiteen sin innstilling. Denne skal sendes til styret som sender den ut til medlemmene. Innstillingen vil bli behandlet på årsmøtet.

Vi minner om at alle som blir foreslått må ha sagt seg villig til å stille til valg!

Gjennomføring av valgene i årsmøtet

Valg gjennomføres vanligvis som det siste punktet i årsmøtets dagsorden. Det er som regel valgkomitéens leder som presenterer innstillingen.

Hvis det kommer benkeforslag, skal valgkomiteen ha anledning til å forsvare sin innstilling.

Det er styret som innstiller kandidater til valgkomité for årsmøtet.

Overføring av arbeidet til den nye valgkomitéen

Når innstillingen er lagt fram overfor årsmøtet og valgene gjennomført, er oppdraget til valgkomitéen fullført.

Vanligvis ivaretas kontinuiteten i arbeidet ved at en person fra den tidligere valgkomitéen blir gjenvalgt. På denne måten kan vedkommende informere de nye om hvilke rutiner og prosedyrer som er vanlig å følge, samt hvilke erfaringer valgkomitéen har gjort seg året før.

Det er styret som innstiller forslag til ny valgkomité. Den nyvalgte valgkomitéen vil ha ansvaret for neste valgprosess.

Tips for rekrutteringssamtalen

Forbered samtalen

- Forbered hva du skal fortelle om arbeidet til Pensjonistforbundet lokalt og sentralt. Velg temaer som du tror at den du vil spørre er opptatt av. Forbered samtalen med den mulige styrekandidaten
- Ikke gå rett på spørsmålet. Fortell litt om aktuelle saker og hva Pensjonistforbundet /fylkeslaget/lokalforeningen står for. Viktig å gi oppdatert informasjon som «fenger».
- Trekk frem ting vi er stolte av. Hvor godt kjenner han/hun Pensjonistforbundet generelt og lokalt? Ikke underselg vår virksomhet.
- Kjenner han/hun noen som er aktive i våre lag?
- Har det vært noen lokalpolitiske saker der vi kan regne med at kandidaten er enig i at dette er viktig/noe det må gjøres noe med? At vi kan gjøre en forskjell med vårt arbeid?
- Ikke ta ting for gitt. Travle mennesker er helt sikkert ikke oppdatert på hva Pensjonistforbundet arbeider med nå.

Gjennomføring av samtalen

- Fortell at N.N. har anbefalt dere å ta kontakt med den aktuelle kandidaten (hvis det er tilfelle), fordi man tror at han/hun har mye å bidra med og vil synes at dette er interessant.
- Oppdater om hva det jobbes med: fylkestyret/lokallaget jobber i år spesielt med (velg det som er riktig) for eksempel ernæring og fysisk aktivitet. I tillegg har vi begynt å interessere oss mer for hvordan fylket og kommunene arbeider med folkehelse spørsmål her hos oss etc.

Noen alternative spørsmål som forhåpentligvis gjør at svaret blir ja (*velg det som passer*)

«Kunne du tenke deg å bidra til å fremme *livskvaliteten for eldre og skape en spennende møteplass i vårt fylke/kommune?*»

- Som styremedlem i Pensjonistforbundets lokallag xxx vil du sammen med oss kunne påvirke mer i byen/bygda vår. Jo flere vi blir, desto mer kan vi påvirke.
- Har du lyst til å gjøre noe positivt i lokalmiljøet? Du kan gjøre vår stemme sterkere!
- Kunne du tenke deg å bli med i styret og få større gjennomslag for hjertesakene dine?
- Styret trenger en med akkurat din erfaring/kompetanse/ etc. - Du vil kunne tilføre noe nytt!
- Du samarbeider med andre som har samme interesse.

«Vi spør deg fordi vi har hørt at du er opptatt av»:

- At våre eldre skal ha et verdig liv i vår kommune/fylke.
- Er aktiv innen ...
- Er opptatt av ...

«Derfor tror vi at du kan være det styremedlemmet som vi leter etter/fyller det tomrommet som vi har i styret nå.»

Noen generelle råd

Gi praktisk, konkret informasjon - ikke underslå at dette krever både tid og engasjement:

- «Det er litt arbeid, men din innsats vil gjøre en forskjell, høres det interessant ut?»
- «Vi fordeler oppgavene internt i styret slik at man får jobbe med saker som man brenner for».
- «Vi ønsker oss et klokt hode som kan være en ressurs i vårt arbeide for eldre i vårt fylke. I styret har vi medlemmer som er opptatt av XYZ». «Det er i snitt 6-8 styremøter pr. år og vi har møtene (sted). Møtetidspunkt tilpasses styremedlemmenes ønsker».

Frist med muligheter til egen kompetanseutvikling og hyggelig samvær:

- «I tillegg har du mulighet til å reise på fylkes- og nasjonale møter, hvor du møter folk fra de andre lagene/fylkene og får ta del av interessante foredrag holdt av fageksperter».

Hvis den du spør nøler:

- «Du trenger ikke å svare nå. Kan jeg få lov til å sende deg litt informasjon og så ringe deg om noen dager?»

HVIS NEI - kjempeviktig:

- «Så leit at det ikke passer nå. Kan vi få lov til å spørre deg igjen, om et par år har du kanskje mindre å gjøre?»

Utnytt kandidatens nettverk, spør om de kjenner noen som kan passe:

- «Kjenner du noen andre som du mener ville kunne gjøre en god jobb?»
- «Du trenger kanskje litt tid til å tenke på det, kan jeg ringe deg om et par dager for å høre om du har noen tips?»

OBS! Noen eksempler på hva som IKKE er så lurt å si:

- «Nå har vi spurt alle vi kunne tenke oss, men uten hell, så nå spør jeg deg: Kan ikke du tenke deg å bli styremedlem?»
- «Jeg må skaffe et styremedlem til, kan ikke du hjelpe MEG og si ja til å sitte i styret?»
- «Du trenger egentlig ikke å gjøre noe, men vi må ha X antall personer i styret».
- «Det er ikke mye jobb, du skal bare delta i noen møter».
- «Du kjenner jo fylkesforeningen/lokallaget/Pensjonistforbundet så det er bare å jobbe med sakene våre».
- «De andre i styret er så gamle, så vi trenger en som deg, som er litt yngre!»

Tips for vurderingssamtalen med aktuelle kandidater

- Start med å gjenta hvorfor dere tok kontakt
- Fortell om arbeidet i lokalforeningen og hva dere er opptatt av
- Vis interesse i personen og vær en aktiv lytter
 - Spør om hva vedkommende er opptatt av / har jobbet med tidligere, både i yrkes- og privat sammenheng
 - Spør om det er saker vedkommende skikkelig brenner for
 - Spør om kompetanse dere etterlyser
 - Spør om forventninger til arbeid i styret
 - Hva skal til for at vedkommende trives i styret?

Oppsummert

Ofte er faktisk det enkle det beste, - **og det finnes mange som er villige til å bidra, vi må bare spørre dem!**

Forhåpentlig kan dette heftet bidra til at valgkomiteens arbeid blir litt enklere, og at Pensjonistforbundet styrkes som organisasjon.

Takk for ditt bidrag og lykke til!

